

A média hatása a gyermekekre és fiatalokra
VIII. nemzetközi médiakonferencia

KÖZÖS NYILATKOZATA

A Konferencia résztvevői megállapítják, hogy:

1. A gyermekek, fiatalok körében az infokommunikációs eszközök használatára való átállás mára csaknem teljes egészében megtörtént, ők idejüket már jelentős részben az online térben töltik, kapcsolataikat is jellemzően itt alakítják ki.
2. Ezzel párhuzamosan a hagyományos médiumok – a televízió, a rádió, az írott sajtó – terjesztése is elkezdett az internetes platformra terelődni. A következő években e médiumokat is jellemzően az okostelefonokon, illetve más hasonló eszközökön fogyasztják.
3. A fentiekben mindeddig sem az állami vagy a privát intézmények, sem a pedagógusok, illetve a szülők nem voltak képesek lépést tartani velük.
4. E helyzet következtében a gyermekek, fiatalok sokszor magukra vannak utalva az online környezetben és a médiahasználatban.
5. A gyermekek, fiatalok médiahasználatában a közösségi oldalak kulcsszerepet játszanak, mára e platformok váltak az online jelenlét és a kapcsolattartás fő eszközévé.
6. Nem mindenki rendelkezik azzal a tudással, amelynek révén az online médiát és a közösségi médiumokat a többiekkel egyenrangú partnerként képes használni. Ez a gyermekek esetében különösen nagy kockázatokat hordoz. Ez is az oktatás különös fontosságára hívja fel a figyelmet.

A fentiekre tekintettel a konferencia résztvevői:

- a. Változatlanul fontosnak tartják a gyermekek és fiatalok médiahasználatára vonatkozó kutatások folytatását. E kutatásoknak a média veszélyein túl ki kell terjednie az adott életkor értelmi fejlettségén alapuló feldolgozás sajátosságaira is.
- b. Felhívják a figyelmet arra, hogy ma Magyarországon több fontos kezdeményezés segíti a gyermekek, fiatalok biztonságos internet- és médiahasználatát. Arra kérik az állami szervezeteket, a piaci szereplőket és a médiát, hogy segítsék őket abban, hogy e kezdeményezésekről, az ezekből fakadó lehetőségekről a szülők, gyermekek minél szélesebb körben értesüljenek.
- c. Elengedhetetlennek tartják, hogy az infokommunikációs eszközök biztonságosabb használatának oktatása kiemelt figyelmet kapjon.

- d. Hangsúlyozzák, hogy a digitális készségek fejlesztése során a gyermekek, fiatalok érdekeit kell a középpontba helyezni. Az oktatásnak biztosítania kell, hogy:
- a gyermekek, fiatalok a digitális szolgáltatások, eszközök révén színesebb és valódi élményekben gazdagabb életet élhessenek,
 - megtanulják, hogy életkoruknak megfelelően felelősséget vállaljanak azért, amit online tesznek,
 - jobb eséllyel találhassanak a maguk számára minél jobb helyet a munkaerőpiacon, és
 - hatékonyan védhessék meg magukat az online világ veszélyforrásaival szemben.
- e. Mindehhez nélkülözhetetlennek tekintik a tanárok, szülők képzését: a tanárok, nevelők, szülők számára minél hamarabb külön programokat kell indítani, amelyek felkeltik az érdeklődésüket a gyerekek, fiatalok digitális kultúrája és médiafogyasztása iránt, és amelyek révén képessé válnak arra, hogy érdemben segítsék a gyermekeket az online világban.
- f. Fontosnak tartják a szülők, nevelők, pedagógusok ösztönzését arra, hogy ne csak tanítsák, hanem alkalmazzák is a jó példákat, és tanulják meg kezelni a digitális gyerekvilág konfliktusait.
- g. Felhívják a közösségi média szolgáltatóit, hogy az általuk kínált felületeken fokozottan ügyeljenek a kiskorú felhasználók érdekeinek védelmére, és alakítsanak ki olyan alkalmazásokat, funkciókat, amelyek – szükség esetén a szülők, nevelők bevonásával - hatékonyan védik meg őket az online zaklatástól és más személyiségfejlődésükre káros hatásoktól.
- h. Felhívják a digitális gazdaság azon szereplőit, amelyeknél nagy mennyiségben keletkeznek a felhasználókról adatok, hogy biztosítsák ezen adatok megfelelő védelmét. Ennek során a felhasználók szempontjait különös súllyal vegyék figyelembe.
- i. Felhívják a döntéshozók és a szolgáltatók figyelmét arra, hogy az elmúlt két évben a szexuális tartalmak a gyerekek és fiatalok számára túl könnyen elérhetővé váltak, ezért sürgős intézkedést javasolnak.
- j. Felhívják az internethasználathoz szükséges eszközök (számítógépek, okostelefonok, tabletek stb.) gyártóit, forgalmazóit, hogy az ilyen eszközök mellé alapbeállításként biztosítsanak ingyenes szűrőszoftvereket a szülők, nevelők számára a gyermekek védelme érdekében.

Balatonalmádi, 2015. október 1.

*A „Média hatása a gyermekekre és fiatalokra”
konferencia résztvevői*